

## KOMMENTARER FRA DANMARKS FISKERIFORENING PRODUCENT ORGANISATION TIL PUNKT 15 I

### Aftale mellem

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti,  
Socialdemokratiet, Enhedslisten, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti  
om indsats mod kvotekonzentration i dansk fiskeri

16.november 2017

Aftaleteksten i punkt 15 er følgende:

#### ***”15. Initiativer til udvikling af dansk fiskeri***

*”Aftaleparterne er enige om, at man – i dialog med erhvervet – i løbet af 2018 vil finde modeller, der kan bidrage til at frigøre midler fra fiskeriet til iværksættelse af initiativer til gavn og udvikling for dansk fiskeri, herunder på kontrolområdet. Aftaleparterne vil blive indkaldt til et første møde i januar 2018. På dette møde vil aftaleparterne blive forelagt udkast til procesplan og et første idekatalog.”*

Dette punkt i aftalen går i daglig tale også under betegnelsen ressourcerente, toldning, eller slet og ret beskatning (af omsætning, ikke indtjening)

DFPO er blevet bekendt med, at der blandt aftaleparterne tales om anvendelse af Fiskeafgiftsfonden som opkræver, dels gennem orientering fra Udenrigsministeriet, dels fordi Udenrigsministeriet har haft embedsmænd udsendt på fact-finding mission omkring Fiskeafgiftsfonden (der jo administreres af DFPO uhonoreret)

Vi finder det derfor relevant at fremkomme med en række kommentarer i tilknytning til Fiskeafgiftsfondens historik og virke og mulige problemstillinger ved en udvidelse af fondens virkefelt.

#### **Den følgende fremstilling er opstillet med Afsnit I Konklusioner og Afsnit II Baggrund**

##### **I Konklusioner**

En ”frigørelse af midler” gennem ændring af promilleafgiften i dansk fiskeri vil (kunne tænkes at) medføre:

1. Et større provenu
2. Ændrede anvendelsesmuligheder
3. En ændret bestyrelsessammensætning
4. En ændret (flyttet) administration

Ad 1: Et større provenu kan fremkomme ved at hæve afgiften. Administrativt er det enkelt at hæve afgiften, hvis der gælder samme promilleafgift for alle, selv om det skal bemærkes, at fiskeafgiften har mange, mange flere opkrævningspunkter (i første handelsled), end landbrugsfondene. En provenuforøgelse med forskellige satser er administrativt vanskelig gennemførlig og har vel ikke paralleller i landbrugsfondene.

(Det er bemærkelsesværdigt, at man i aftalen af 16. november 2017 i det hele taget finder det nødvendigt at "frigøre midler fra fiskeriet" til "udvikling", når man samtidig fra politisk hold har valgt årligt at prioritere ca. 70 mio. kr. af danske EU-fiskerifondsmidler som direkte støtte til danske kommuner til vandløbsrestaurering)

- Ad 2: Såfremt anvendelsesområdet for fondens midler skal udvides, må det understreges, at midlerne skal komme primærfiskeriet (som betaler afgiften) til gode. Der kan ske udbygning af indsatsen for rekruttering til og uddannelse i erhvervet og der kan tænkes i retning af oprettelse af en landsdækkende konsulenttjeneste – biologiske, økonomiske og tekniske konsulenter.
- Ad 3: Den nuværende bestyrelsessammensætning er velfungerende og parallel med andre afgiftsfondes. En ændring, der måtte udvande DFPO og DPPO repræsentationen ville betyde, at DFPO ikke længere ville se sig i stand til at garantere lærlingeuddannelsen, hverken som arbejdsgiver for alle lærlinge, eller økonomisk.
- Ad 4: En (ændret) flyttet administration, f.eks. en flytning i offentligt regi, ville også medføre, at DFPO ikke længere ville være i stand til at være garant for lærlingeuddannelsen. Årsagen til dette skal søges i de stedse længere sagsbehandlings- og udbetalingstider, som fiskerisektoren har oplevet i de senere år.

## II Baggrund

Fiskeafgiftsfonden blev etableret i 1998 som en pendant til landbrugets afgiftsfonde – altså de fonde, hvortil der kun indgik indbetalinger fra primærerhvervet. Fondens mulige virkeområde blev som landbrugets fondes meget bredt, bl.a. kunne man teoretisk støtte afsætningsfremme (som Karoline kampagner fra Mælkeafgiftsfonden) eller forskning (som Slagteriernes Forskningsinstitut fra Svineafgiftsfonden og Kvægafgiftsfonden)

(Der blev også oprettet en produktionsafgiftsfond for fiskeopdræt. Denne er siden nedlagt. Der har aldrig, som f.eks. i Norge været oprettet produktion- eller afsætningsfonde i regi af dansk fiskehandel/fiskeindustri)

Bestyrelsen bestod af 18 personer, hvoraf fiskeriet, repræsenteret ved Danmarks Fiskeriforening havde langt den overvejende del af bestyrelsesposterne, nemlig 14 med 2 til Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og 2 til fiskeindustri/handel.

I forbindelse med en revision af landbrugets fonde (ændring af bemyndigelsesloven december 2003) begrundet i en bestyrelsesdominans fra store firmaer og organisationer, blev også Fiskeafgiftsfondens lovgivning revideret. Der er fortsat parallelitet i opbygningen, mulige støtteområder og bestyrelsessammensætningen.

For Fiskeafgiftsfonden betød revisionen, at fondsbestyrelsens sammensætning blev som følger: 6 repræsentanter for primærfiskeriet – 4 fra DFPO og 2 fra Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) – 2 repræsentanter fra Danish Seafood Association, 1 repræsentant for De Frie Forskningsråd, 1 repræsentant for De Strategiske Forskningsråd, 1 repræsentant for Forbrugerrådet og 1 repræsentant for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd; i alt 12 medlemmer. De 8 repræsentanter fra fiskerisektoren skal udpeges i fællesskab og de 4 repræsentanter for andre skal udpeges i fællesskab. Der fandt senest udpegning sted i 2017.

I forbindelse med revisionen af fondene for landbrug og fiskeri fremgik det af bemærkningerne til loven, at "for alle bestyrelser gælder, at det ved bestyrelsessammensætningen skal tilsikres, at ingen erhvervsorganisation eller -virksomhed direkte eller indirekte opnår en repræsentation, der udgør mere end halvdelen af producent- og brancheinteressernes samlede repræsentation" i den enkelte fondsbestyrelse.

For at få afklaret rækkevidden af ovenstående forudsætning anmodede Fødevareministeriet Kammeradvokaten om en udtalelse, som fremkom den 1. juli 2014 (J.nr. 17-2280 HS/SOF/CTU mar) Kammeradvokaten mener, at der er den fornødne balance i sammensætningen af bestyrelserne. I afsnit 3. Min vurdering skriver Kammeradvokaten bl.a. : "Efter denne fortolkning skal der i relation til produktionsafgiftsfonde ved beregning af, om en virksomhed eller organisation er overrepræsenteret, således alene medregnes de medlemmer, der repræsenterer producentinteresser, og altså ses bort fra brancheinteresser og dermed brancheorganisationer."

Fiskeafgiftsfondens promilleafgift blev i forbindelse med omlægningen i 2004 fastsat til 2 promille. De 2 promille opkræves som forlodsomkostning af alt dansk fiskeri (bortset fra en bagatelgrænse: der opkræves ikke promilleafgift fra fartøjer, som omsætter for under 50.000 kr/år). Forlodsomkostninger er omkostninger, der fratrækkes fangstens værdi, når et fiskefartøj lander, inden der sker afregning mellem fartøj og mandskab. Forlodsomkostninger er typisk landingsomkostninger, havneafgift, is, brændstof m.v. hvilket er reguleret i overenskomsten mellem Fagligt Fælles Forbund (3F) som arbejdstager og DFPO og DPPO som arbejdsgiver.

Bestyrelsen for fonden har besluttet og gennem de forløbne år gennemført en fokusering af midlerne, så de anvendes til rekrutterings og uddannelsesformål i sektoren. Baggrunden for denne fokusering er, at anvendelsen til rekruttering og uddannelse er direkte målrettet dem, der indbetaler afgiften og dækker et til enhver tid værende behov i alle danske fiskerier, hvad enten man er lille eller stor og hvad enten man deltager aktivt i uddannelserne ved at tage lærlinge, eller kun bidrager økonomisk og ansætter uddannede fiskere efterfølgende.

For at tydeliggøre denne prioritering besluttede bestyrelsen at indstille til Miljø- og Fødevareministeriet, at fondens vedtægter blev ændret. Dette blev godkendt af ministeriet, så de nuværende vedtægter er:

#### **"Fondens formål**

§ 4. Fondens formål er at styrke fiskerierhvervets udvikling.

Stk. 2. Fonden anvender inden for dette formål og i overensstemmelse med fiskeriloven primært midler til uddannelsesformål inden for fiskeriet. Fonden har endvidere i særlige tilfælde mulighed for at anvende midler til foranstaltninger og tilskud til fiskepleje, forbedring og tilpasning af fiskeristrukturer, rådgivning, forbedring af arbejdsmiljø i fiskeriet samt erhvervsøkonomiske foranstaltninger, herunder afsætningsfremme, forskningsprojekter og forsøg, som er i fiskerierhvervets interesse, samt i øvrigt til foranstaltninger, som miljø- og fødevareministeren giver tilladelse til. Fonden kan endvidere anvende midlerne til dækning af omkostningerne ved kontrol med midlernes korrekte anvendelse. Med ministerens tilladelse kan fonden afholde udgifter til honorar til fondens bestyrelsesmedlemmer."

Når bortses fra den finanslovsbevilling på 10 mio. kr. som i december 2016 blev overført til fonden til støtte for yngre fiskeres førstegangsetablering og som så småt er kommet i gang, er Fiskeafgiftsfonden den centrale finansieringskilde for fiskeriets uddannelse.

Alle lærlinge i dansk fiskeri, p.t. 80, bliver ansat på 2-årig lærlingekontrakt i DFPO. DFPO giver sammen med alle fartøjer i DFPO og DPPO praktikpladsgaranti – der er praktikpladser til alle de unge, som tages løbende tages ind på uddannelsen.

DFPO har oprettet et specialregnskab, Danmarks Fiskeriforenings Uddannelseskasse, hvorfra den økonomiske styring af lærlingeuddannelsen foregår. DFPO udbetaler lærlingeløn fastsat i forhold til fællesoverenskomsten på transportområdet, sørger for forsikring, værnemidler m.v. Til at dække lærlingebetalingen modtager uddannelseskassen i skoleperioder AUB bidrag, og i praktikperioder betaler fartøjerne lærlingeafgift til uddannelseskassen. I første lærlingeår betaler fartøjerne kr. 8.250 pr. måned i lærlingeafgift (fartøjer under 17 meter dog kun kr. 5.000) og lærlingen får ca. kr. 11.500 udbetalt fra uddannelseskassen, også i skoleperioden. I andet lærlingeår betaler fartøjerne kr. 8.250 pr. måned i lærlingeafgift i praktikperioderne, og lærlingen får ca. kr. 15.500 udbetalt fra uddannelsen, også i skoleperioden.

Forskellen med indbetalingerne fra fartøjer og AUB og udbetalingerne fra uddannelseskassen dækkes via bevilling fra Fiskeafgiftsfonden.

DFPO har, som arbejdsgiver, det økonomiske ansvar for aflønningen af lærlinge. Derfor er der hvert år i DFPOs regnskab af revisor opstillet en eventualforpligtelse i størrelsesordenen 12-13 mio. kr, hvilket er de lønninger, som DFPO hænger på, hvis der ikke er praktikpladsindbetalinger og der ikke er den nødvendige understøtning af fiskeafgiftsfondsmidler.